

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС
РІК ЗАСНУВАННЯ
2002
ЧЕРВЕНЬ
Число 6 (198)
КИЇВ 2018

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

“Над Конституцією – лише Бог”

28 червня українське суспільство відзначає 22-у річницю Конституції України – державне свято, встановлене на честь прийняття Верховною Радою у 1996 році Основного Закону нашої держави. Свято, яке поступово набирає ознак всенародного, позаяк конституція є національним ідеалом, символом консолідації українського народу в розбудові суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави.

Через конституцію народ виражає свою суверенну волю, реалізує природне право на самовизначення, утверджує основні цінності і принципи державотворення. Конституція в демократичному суспільстві слугує найголовнішою гарантією реалізації прав і свобод людини. Й воістину крилатим став вислів одного із фундаторів новітнього вітчизняного конституціоналізму, першого голови Конституційного Суду України Леоніда Юзькова про те, що над Конституцією – лише Бог.

У цей день, згідно Указу Президента України "Про відзначення 22-ї річниці Конституції України", заплановано покладання квітів до пам'ятника автору першої української Конституції гетьману Пилипу Орлику в Києві, а в інших населених пунктах – до пам'ятників і пам'ятних знаків видатним діячам українського державотворення. Указом також передбачено проведення заходів, спрямованих на роз'яснення значення норм Конституції України в утвердженні правової держави, а також формування правової культури, виховання громадянської свідомості та поваги до Основного Закону України.

У непрості роки становлення і поступового зміцнення незалежності України ми стали свідками конституційних змін як наслідку зіткнення різноспрямованих, у тому числі й егоїстичних інтересів. Та це аж ніяк не принижує Основного закону нашої держави, бо ж будь-яка конституція, навіть найбільш доскона-

ла, приречена на оновлення. Однак удосконалення Основного Закону має не лише відповідати кращим взірцям конституційних реформ у демократичних державах, загальновизнаним міжнародним стандартам, а й слугувати зміцненню соборності і забезпеченню єдності України. А значить усі пропоновані зміни повинні пройти перевірку на їх відповідність справдливим суспільним очікуванням.

До уваги земляків!
30 червня відбудеться традиційна зустріч мешканців сіл Старого і Нового Глибових Козелецького р-ну. Збір учасників у селі Косачівка з 9-ї до 10-ї год. Запрошуємо всіх бажаючих. Оргкомітет

Нещодавно наукова і освітянська громадськість відсвяткувала столітній ювілей Конституції УНР, який нагадав нам важливу істину про те, що вдосконалення Конституції України має спиратися на історію становлення та розвитку конституцій і конституціоналізму на українських землях. Про те, що Україна має столітні конституційні традиції, зафіксовані в документах різних епох, таких як "Руська прав-

да", "Права, за якими судиться малоросійський народ", "Пакти і конституції законів і вольностей Війська Запорозького", "Книга буття українського народу", Універсали Української Центральної Ради, конституційні проекти Георгія Андрузького, Михайла Драгоманова, Михайла Грушевського, діючі конституції Радянської України, "Декларація про державний суверенітет України", "Акт проголошення незалежності України". Пам'ятаючи про це, не слід забувати й того, що однією з найбільших нинішніх небезпек є повторення помилок, допущених українською провідною верствою минулих часів.

У цей великий день відзначення чергової річниці Конституції України мусимо пам'ятати про відповідальність кожного із нас за те, аби безповоротно збулася мрія духовного батька відродження української нації Тараса Шевченка про "новий і праведний закон". Щоб цей закон ми мали не лише на папері, як абстрактний національний ідеал, а й керувались ним як орієнтиром у нашому повсякденні, як найголовнішим засобом формування правової культури і виховання наступних поколінь патріотами своєї країни. Й пам'ятаймо при цьому слова одного із творців національної державності та вітчизняного конституціоналізму Михайла Грушевського, який зазначав, що добре робити історію важливіше, ніж гарно писати її, а добра конституція цінніша за геніальну поему.

Володимир ГОРБАТЕНКО,
доктор політичних наук

Немає нічого радіснішого за перемогу.
ЦИЦЕРОН

У ЧЕРВНІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ:

ЗУБЕЦЬ Петро Іванович – 75-річчя.

Народився 15 червня 1943 року в с. Нова Басань Бобровицького р-ну. Працює начальником відділу перевезень, безпеки руху, охорони ПАТ "АТП-0904" в м. Києві.

ОКСЬОН Ольга Гордіївна – 75-річчя.

Народилася 20 червня 1943 року в с. Нова Басань Бобровицького р-ну. Працювала у цукровій промисловості.

ІКРАНОВ Анатолій Олексійович – 70-річчя.

Народився 2 червня 1948 року в с. Браниця Бобровицького р-ну. Голова Київського відділення Української секції Міжнародної поліцейської асоціації.

ЕРМОЛЬЧЕНКО Людмила Лав-

рентіївна – 70-річчя. Народилася 12 червня 1948 року в Ніжині. Колишній директор Ніжинського училища культури і мистецтв ім. Марії Заньковецької.

КАПЛЮЧЕНКО Михайло Миколайович – 70-річчя.

Народився 15 червня 1948 року в с. Петрівка Херсонської області (рідня з Чернігівщини). Був президентом благодійного фонду "Рокінг-хорс". Нагороджений орденом Іллі Муромця III ступеня та Олександра Невського III ступеня.

КОЛЬЦОВА Надія Тимофіївна – 70-річчя.

Народилася 16 червня 1948 року в с. Антонівка Варвинського р-ну. Працює бібліотекарем в с. Требухів Броварського р-ну. Громадський діяч, обиралася депутатом районної та сільської рад. Автор ряду поетичних збірок, член Національної спілки журналістів України.

ДОЦЕНКО Людмила Порфіліївна – 70-річчя. Народилася 22 червня 1948 року в с. Нова Басань Бобровицького р-ну. Приватний підприємець.

СИРОВЕЦЬ Петро Петрович – 70-річчя.

Народився 27 червня 1948 року в с. Лебедівка Козелецького р-ну. Працював у Міністерстві промислової політики начальником відділу організаційної роботи.

ХАМАЙКО Володимир Олексійович – 65-річчя. Народився 1 червня 1953 року в с. Вільшана Ічнянського р-ну. Останнім часом працював завідувачем аптеки № 99 КП "Фармація".

ГУБАР Микола Федорович – 65-річчя.

Народився 2 червня 1953 року в с. Новий

Глибів Козелецького р-ну. Працівник прокуратури.

МИСНИК Валентин Кирикович – 65-річчя.

Народився 9 червня 1953 року в с. Білошицька Слобода Корюківського р-ну. Адвокат.

САЧЕНКО Володимир Ілліч – 65-річчя.

Народився 9 червня 1953 року в с. Лемеші Козелецького р-ну. Працював заступником міністра промислової політики, зараз – голова Ради Асоціації "Ліга машинобудівників та роботодавців "Укрмашбуд". Почесний член Ради Товариства "Чернігівське земляцтво".

СУХОВЕЄВ Володимир Воло-

димирович – 65-річчя. Наро-

дився 18 червня 1953 року в смт. Радуль. Працює завідувачем кафедри в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя. Заслужений діяч науки і техніки України, доктор хімічних наук, професор. Науковий доробок – понад 400 друкованих праць, у т. ч.: 2 монографії, 23 навчальні і навчально-методичні посібники, 22 патенти, 2 авторські свідоцтва, 10 оглядів та понад 140 статей. Автор трьох поетичних збірок.

БОНДАРЕНКО Валентина Андріївна – 65-річчя.

Народилася 25 червня 1953 року в Козельці. Займалася журналістською діяльністю, працювала директором творчого об'єднання ДТРК "УТР".

КОВТУН Віктор Іванович – 60-річчя.

Народився 1 червня 1958 року в с. Мезин Коропського р-ну. Професор, академік, Народний художник України, заслужений художник України, лауреат Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка, член Спілки художників України.

РЕКУН Любов Іванівна – 60-річчя.

Народилася 9 червня 1958 року в с. Короп'є Козелецького р-ну. Працювала бухгалтером.

БАРАБАШ Марія Іванівна – 60-річчя.

Народилася 21 червня 1958 року в с. Орлівка Новгород-Сіверського р-ну. Працювала адміністратором кафе ПП "Щеглюк".

КИСЛОВСЬКА Тетяна Олексіївна – 60-річчя.

Народилася 28 червня 1958 року в с. Короп'є Козелецького р-ну. Працівник банкотно-монетного двору.

Дорогі земляки!

Рада ГО "Товариство "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім доброго здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

6 травня, в день Георгія Переможця, Ніжин вперше відзначав День міста. Виходячи з того, що в історії Ніжина є немало знакових подій та фактів, якими варто пишатися, рішенням сесії від шостого грудня 2017 року було визначено нову дату відзначення Дня міста. Чому в цей день? На Гербі міста – Георгій Переможець, який є янголом-охоронцем, покровителем древнього міста над Остром. Зображення святого віддавна прикрашали брами Ніжинської фортеці, магістрат. Також образ Георгія Переможця був зображений на міській печатці задовго до здобуття містом Магдебурзького права.

Новітній Ніжин

Ніжин здавна був перлиною лівобережжя і приваблював до себе торговців, представників інших національностей, які згодом внесли в розвиток міста свій посильний вклад.

У рамках святкування Дня міста проходила низка культурних та спортивних заходів. Напередодні в сквері Гоголя відкрили пам'ятну дошку відомому українському меценату, культурному, громадському діячу, колекціонеру, благодійнику Василю Тарновському молодшому, завдяки якому в Ніжині з'явився перший громадський сквер та який підтримував зведення пам'ятника Миколі Гоголю.

Ніжинці шанують своїх відомих земляків. Лише за кілька місяців в музеї рідкісної книги була створена кімната-музей відомому мандрівнику, мореплавцю, який обійшов навколо світу, видатному ніжинцю Юрію Лисянському.

Як зазначає директор музею Олександр Морозов, створення музею розраховували на два роки, проте, через соціальні мережі швидко знайшли однодумців, меценатів і закипіла робота. За короткий час виготовили штурвал, щодня надходили експонати морської тематики. Таким чином вдалося відродити ймовірну кімнату видатного земляка. На урочисте відкриття завітало багато гостей, які були вражені невеличкою кімнатою, наповненою експонатами і розповіддю про славетний морський шлях Юрія Лисянського, його відкрит-

тя, які посіли визначне місце на карті світу і в історії морських відкриттів.

Голова столичного Чернігівського земляцтва Віктор Ткаченко був щиро здивований ініціативою ніжинців, які так активно працювали над створенням музею, самі шукали експонати, кошти на відтворення кімнати-музею і подарував мультимедійну систему, комплект календарів та унікальну ікону.

Право перерізати символічну стріч-

лова, король Речі Посполитої Сігізмунд III, який надав Ніжину Магдебурзьке право, гоголівські Оксана, Панночка, Солоха. Вечірній перфоменс викликав у ніжинців та гостей міста небияке захоплення.

Протягом дня у Ніжині 6 травня відбувалося грандіозне дійство. На вулиці Гоголя майстри виставляли свій крам. Привітати ніжинців зі святом завітали майстри не лише Чернігівщини, а й Сумщини. Біля церкви Всіх Святих відбувся фестиваль історичної реконструкції "Ніжин стародавній".

У рамках святкування заклали капсулу часу, яку відкриють через 50 років, зберігатиметься вона в Ніжинському краєзнавчому музеї. В неї поклали зернятка ніжинського огірка, листівки про Ніжин, міську газету "Вісті" і звернення до майбутнього покоління. Перед відкриттям учасники пройшлися Гоголівською, а саме відкриття відбулося на

було надано міському голові Анатолію Ліннику, народному депутату Олександрі Кодолі та очільнику земляцтва Віктору Ткаченку.

Справжньою родзинкою свята і несподіванкою для Ніжина став музичний перфоменс живих скульптур "Ніжин о'Жив". У вечірній Театральний сквер суботнього вечора завітали відомі ніжинці та гоголівські персонажі в костюмах епохи, в якій жили: Микола Гоголь, Марія Заньковецька, льотчиця Люба Губіна, Юрій Лисянський, Богдан Хмельницький, Яків Батюк, Ольга Хох-

головній площі міста, де свою майстерність і вміння демонстрували творчі колективи міста. Свято закінчилося великим концертом та дискотекою для молоді. За думкою організаторів і містян, перший день міста, який святкували в травні, вдався. Кожен відвідувач міг знайти локацію до вподоби, помилуватися виступами творчих колективів, одягнути лицарське вбрання, позмагатися у спарингу, відвідати фестиваль вуличної їжі.

Валерій КИЧКО
Фото автора

За участі Прилуцького відділення Чернігівського земляцтва було організовано та проведено урочисті заходи з нагоди відкриття Шевченківської Світлиці в Талалаївській середній школі. Одночасно на цей день було заплановано святкування 165-ї річниці від дня народження Василя Горленка – українського етнографа, фольклориста, театрального і літературного критика, мистецтвознавця, перекладача, журналіста та блискучого стиліста, щирого патріота України, уродженця села Українське, колишньої Ярошівки.

До талалаївського КРАЮ...

Урочисті заходи ініціював керівник Прилуцького відділення Чернігівського земляцтва Павло Кривонос. Його ідею з

Сковорода-300", Валерія Франчука – живописця-графіка, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, Миколу Махінчука – поета, директора Прилуцького краєзнавчого музею ім. В.В. Маслова.

У поїздку на малу батьківщину вирушили й найактивніші члени Чернігівського земляцтва Тетяна Літошко, Микола Гордієнко, Олександр Коваленко, Алла Поплавська, Надія Карпова, Марія Саричева, Євген Калін, Ганна Дудка-Лесік, Володимир Нещора, Юлія Тесленко та інші.

Оскільки Прилуцьке відділення об'єднує місто Прилуки та три райони, подорож запланували здійснити за маршрутом, який охоплює Прилуки, Прилуцький, Срібнянський та Талалаївський райони.

Подорож розпочали знайомством із запрошеними поважними представниками культури України. Павло Кри-

вонос люб'язно представив кожного гостя, потім детально оголосив план заходів поїздки.

Дорогою до Прилук в салоні автобуса демонстрували фільми про діяльність Чернігівського земляцтва, свою поезію презентувала землякам Ганна Дудка-Лесік.

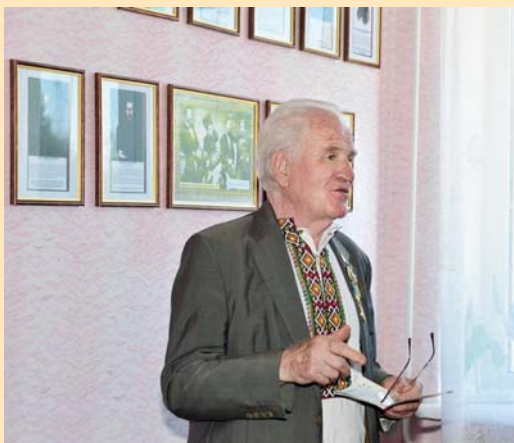
Проїжджаючи села, подорожуючі з захопленням розповідали цікаві історії своїх родин та рідних місць. Так, земляки почули чудову розповідь Ганни Дудки-Лесік про село Сухоярівка, її активно перехопила Тетяна Літошко, котра розповіла історію своєї родини із села Нова Басань. Про рідні місця згадала й Марія Саричева. Надія Карпова запевняла, що її рідне село Переволочна найкрасивіше, бо кожне обійстя села омивається водами річки Удай. Надія Олексіївна подарувала землякам чудову українську пісню у власному виконанні.

Пісенний вернісаж вирішили продовжити мелодіями у виконанні землячки Катерини Василенко, відомої української співачки. Оскільки цього разу Катерина Михайлівна за станом здоров'я не мала змоги приєднатися до земляків, про багатогранність її творчості розповіла Ірина Алексеєнко, зачитала її вірші та гуморески.

Низку своїх поетичних творів Катерина Михайлівна присвятила землякам: "Земляки", "Козацька" – Миколі Борщу, "Диво солов'їне" – Миколі Халимоненку, "Отаман" – очільнику Прилуцького відділення Павлу Кривоносу.

У Прилуках зустрічала делегацію міський голова Ольга Попенко, як і завжди, радісна, усмінена, привітна, енергійна.

Павло Кривонос разом з нею встановили кошик з квітами біля постаменту Ве-

радістю підтримали члени Талалаївського відділення вихідці із села Українське кандидат історичних наук Іван Забіяка та Тарас Чопілко, очільник талалаївців у земляцтві.

До участі у святкуванні організатори запросили видатних діячів культури України – директора видавництва "Криниця", народного художника України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка Леоніда Андрієвського, Юрія Буряка – поета, лауреата Національної премії ім. Тараса Шевченка, Бориса Войцехівського – члена правління Громадського організаційного комітету проекту "Григорій

ликого Кобзаря. Кожен член делегації мав нагоду покласти квіти та вклонитися великому генію України. Слово взяла, на правах господині, міський голова Ольга Михайлівна, яка від імені Прилуцької громади щиро привітала земляків з Києва, висловила подяку всім присутнім за добрі справи та небайдужість до рідної землі, вручила "Почесну грамоту" Борису Войцехівському та відзначила його вагомий внесок у відродження духовності українського народу, і перш за все у пропаганду творчості Тараса Шевченка. А Павло Кривонос, очільник делегації, на згадку про зустріч подарував прилучанам вишитий рушник.

Зустріч з Кобзарем у Прилуках стала преамбулою до відкриття ще однієї шевченківської світлиці на Талалаївщині, куди і вирушила наша делегація.

Дорогою Юлія Тесленко розповіла історію району, його населених пунктів, про видатні постаті Талалаївського краю. Її розповідь доповнив Юрій Дзюбан – голова Талалаївської районної ради, котрий разом з Анатолієм Дупою – голо-

подарями свята. Вітальне слово виголосив Павло Кривонос. Про історію та географію створення світлиць цікаво розповів Борис Войцехівський, основний ініціатор ідеї. Надали слово і Леоніду Андрієвському, Юрію Буряку, Валерію Франчуку, Миколі Махінчуку. Гості вручили присутнім книги та картини, що можуть стати чудовими експонатами світлиці. Діти зачитали твори Великого Кобзаря.

Після цього учасників чекала велика зала, де планувалося проведення конференції, присвяченої 165-річчю від дня народження Василя Горленка.

Вела конференцію Лариса Шевченко – заступник голови Талалаївської райдержадміністрації. Перше слово було надано Івану Забіяці, який цікаво розповів про життєвий та творчий шлях Василя Горленка, його погляди і переконання та подарував Талалаївській школі книжку В. Горленка "Українські были" раритетного видання. Не менш захопливою була розповідь Тетяни Зоць про рід Василя Горленка. Виступи супроводжувалися демонстрацією архівних документів та фотографій.

По завершенні конференції всі попрямували до села Українське. На в'їзді до нього гостей зустріла голова Української сільської ради Лариса Лисенко, якій П. Кривонос вручив вишитий український рушник та герб Києва, виконаний шовковими нитками в техніці "гобелен".

Після відвідання могили делегація попрямувала до школи села Українське, де свого часу було встановлено пам'ятну дошку Василю Горленку. Земляки поклали квіти до дошки та висловили задоволення від того, що все заплановане здійснилося.

вою райдержадміністрації, радо зустріч делегацію земляків на кордоні Талалаївського району.

В цей час на подвір'ї Талалаївської школи з хлібом-сіллю нетерпляче чекали земляків учні школи та представники району: Лариса Шевченко – заступник голови райдержадміністрації, Юрій Величко – голова селищної ради, Микола Сердюк – заступник селищного голови та інші.

Усіх запросили до кімнати, де вже було розміщено експозицію Шевченківської світлиці, експонати для якої ще раніше передав Прилуцький осередок: фотокопії оригіналів рукописів, рисунків-акварелей Т. Г. Шевченка, його твори, фотографії та портрети, погрудний скульптурний портрет Т. Г. Шевченка з гіпсу, створений в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури, та інші предмети, що промовисто презентують творчу спадщину Великого Кобзаря.

Ведуча заходу Тетяна Михно представила гостей, познайомила їх з гос-

посподарі свята вручили грамоти та подякували за плідну співпрацю найактивнішим членам Чернігівського земляцтва.

Павло Кривонос вручив талалаївським землякам подяки та пам'ятні подарунки.

Актив відділення

В Київській торгово-промисловій палаті відбувся круглий стіл "Моя Новгород-Сіверщина – моя рідна земля", на яку зібрались земляки Новгород-Сіверського відділення. З вітальним словом виступив заслужений економіст України Микола Засульський, який щиро зібрав своїх земляків у дружньому колі, щоб порадити за успіхи в спільній роботі, відпочити в родинному колі, послухати тиху українську пісню, поетичне слово та просто поспілкуватись.

Люди під рушниками

Особливою родзинкою для присутніх була велика виставка українських хусток та вишитих рушників "Обереги української родини", організована заступником директора видавничого дому "Справи сімейні" Людмилою Грабовенко, яка з особливою любов'ю розповідала цікаві і

Микола Засульський з особливою теплотою розповідав про рідний Чернігівський край, про людей праці – своїх земляків, про ставлення кожного до своєї батьківщини. Говорив про кожного присутнього на цьому заході, але з окремою гордістю розповідав про одного з активних організаторів Новгород-Сіверського осередку земляків Товариства "Чернігівське земляцтво" Володимира Шишкова, пенсіонера Міністерства оборони України, полковника, інваліда II групи Другої світової війни, який продовжує працювати у ветеранських організаціях Києва, генерал-лейтенанта Козацтва.

війни він служив у дев'яти гарнізонах України, Румунії, Німеччини, Казахстану. Після виходу у відставку в 1969 році працював інженером Київського управління пасажирського транспорту. За заслуги пред Батьківщиною В. Шишков нагороджений трьома орденами й 24-ма медалями, Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

Володимир Миколайович, натхненний великою любов'ю до родини й України, відшукав архівні матеріали та відтворив "родовідне древо" свого роду Шишкових-Зубкових, що є прикладом для нас та сучасної молоді, як треба берегти історію роду та народу в цілому.

До речі, у День пам'яті та примирення голова Новгород – Сіверського відділення Микола Засульський привітав Володимира Миколайовича та його родину із Днем Перемоги над нацизмом.

Щиро вітали земляки і Людмилу Миколаївну Яценко-Салюту – самобутню співачку і композитора, яка торкнулась найпотаємніших куточків серця кожного, бо тільки в пісні відчувається, як тонко натягнуті струни душі кожного з нас.

Читаючи свої вірші та уривки з оповідань, я спостерігала, як усміхаються очі статечних дам і поважних чоловіків, адже в них ішлося про рідний поріг, криницю біля воріт і калиновий кущ, про вишитий рушник і мамину хустку, про долю людини і держави в цілому.

За чашкою чаю та смачними пирогами ще довго тривали приємні тихі розмови, цікаві спогади земляків, українські задушевні пісні і щирі слова вдячності Миколі Засульському за теплий прийом.

Ольга ХОДАЦЬКА,
член Національної спілки журналістів України

щемні історії хусток, зібраних із різних областей України, як окремі історії з життя людей, які є сумними і веселими, такими, що гріють душу, і такими, що від доторку стискається серце.

*Рушник матуся вишивала
У пізній вечір за столом,
У нього душу свою вклала,
Благословляючи добром.
Цвіте на ньому та доріжка,
Що повела мене у світ,
Її ласкава усмішка,
Як цвіт калини край воріт.
У барвах там життя відбито:
І кольорові, й сірі дні...
Цвітуть там маки, квітне жито,
І очі мамині сумні.
Вклоняюсь низько тобі, мамо,
За все "спасибі" я кажу,
А твій рушник над образами,
Як спомин теплий бережу.*

Народився В. М. Шишков 12.08.1923р. у м. Новгород-Сіверський. У 1943 р. закінчив Київське самохідно-артилерійське училище, брав участь у боях на Курській дузі, визволяв Глухів, Кролевець, Конотоп, Бахмач, Ніжин, Лютізький плацдарм. Визволяв Київ, Житомирщину. Після закінчення

У читальній залі Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка відбулося відкриття виставки малюнків "Італія очима дітей Чернігівщини" за участі Надзвичайного та Повноважного Посла Італії в Україні Давіде Ла Чечіліа.

Очіма дітей Чернігівщини

З перших років після Чорнобильської трагедії здійснюється організація виїзду наших дітей на оздоровлення та відпочинок, підтверджуючи підписані домовленості між італійською асоціацією "Кассаго кличе Чорнобиль", Чернігівським обласним відділенням Дитячого фонду України і комітетом "Діти Чорнобиля" Всеукраїнської громадської організації інвалідів "Союз Чорнобиль України".

У середньому 700-800 дітей із Чернігівщини щороку не менше 35 днів (часто й по два місяці) відпочивають в італійських родинах.

Італійська організація "Діти, побачені з Місяця" також активно допомагає чернігівцям. Громадська організація "Друга сім'я" (з провінції Наварра) свого часу сама знайшла координати обласного відділення Дитячого фонду і запропонувала співпрацю.

Окрім традиційної оздоровчої програми, діє проект "Допомога на відстані": майже 400 дітей області, які з різних причин не можуть поїхати в італійські родини, раз на три місяці отримують від них грошову допомогу.

Традиційно, гостинні українці зустрічають всіх з хлібом-сіллю. Але цього разу не тільки коровай чекав на шановних гостей. Українська народна пісня "Зеленеє жито, зелене" у виконанні капели бандуристів ім. О. Вересая під керівництвом заслуженої артистки України Раїси Борщ та заслуженого працівника України Миколи Борща пролунала у фойє бібліотеки.

Як зазначила ведуча заходу, директор Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка Інна Аліференко, "Італія очима дітей Чернігівщини" – це не просто виставка малюнків, а експозиція вражень українських дітей про Італію, що висловлені за допомогою образотворчого мистецтва.

Перший заступник голови Чернігів-

ської ОДА Юлія Свириденко привітала італійських гостей на Чернігівській землі та зазначила, що такі заходи підкреслюють високий рівень довіри у відносинах між Україною та Італією.

Надзвичайний та Повноважний Посол Італії в Україні Давіде Ла Чечіліа подякував директору бібліотеки, представни-

зентуємо. Через кілька днів деякі з представлених робіт будуть експонуватися в Києві на виставці, присвяченій річниці Чорнобильської катастрофи.

Армандо Кріппа, президент асоціації "Кассаго кличе Чорнобиль", подякував представникам адміністрації Чернігова та Валентині Хуторненко, голові Чернігівського обласного відділення Дитячого фонду України, за допомогу в організації даної виставки.

Начальник відділу міжнародних відносин Чернігівської міської ради Борис Атрошенко привітав гостей від імені чернігівського міського голови Владислава Атрошенка та подякував за політичну підтримку Італії на користь європейського вибору України.

Музичним привітанням для гостей став виступ народної артистки України Лариси Роговець (концертмейстер Марина Найдьон), яка на високому професійному рівні виконала ліричну народну пісню "Нащо мені чорні брови" та пристрасну арію "Хабанера" з опери "Кармен" Жоржа Бізе.

Катерина СКРИПКА,
провідний бібліотекар
Фото Юрія ХРОМУШИНА,
заслуженого журналіста України

кам адміністрації міста, громадянам Італії, присутнім на заході, всім гостям, та, звісно, пану Кріппа, як головному натхненнику, що започаткував цей проект.

"Мені дуже приємно, що хлопчики й дівчатка, які побували в Італії, відтворили всі свої відчуття, емоції та враження, все, що їм сподобалося в нашій країні, в малюнках, які ми сьогодні пре-

День матері, День сім'ї та День вишиванки, напевне, не випадково ми святкуємо навесні, у травні, коли сама природа вітає нас яскравою зеленню, пишними квітами, пташиними переспівами і лагідними сонячними променями.

Знаємо, що берегинею родинного щастя є мати – найрідніша в цілому світі людина. А родина – наш прихисток від усіх життєвих негараздів.

Чернігівські УЗОРИ

Цього погожого травневого ранку було весело та гамірно на завітчаному подвір'ї сім'ї Кольцових –

Надії Тимофіївни, поетеси, бібліотекаря філії №8 Броварської ЦБС та дбайливого господаря Леоніда Кириловича. До них на свято з нагоди Дня вишиванки завітали вихованці Требухівського сільського дошкільного закладу "Ромашка" разом з вихователями Юлією Житиною, Валентиною Бабич, музичним керівником Оксаною Корнійко та завідуючою дитсадка Людмилою Фенюк. Усі у красивих вишиванках, з квітами, прапорцями та стрічками.

Діти відразу почали з цікавістю розглядати на подвір'ї дивовижних лебедів, лелек, вітряки, озеречко з фонтаном і водоспадом, на якому плавають качечка, зелена жабка на листку латаття, а збоку – човен, у ньому дід Макар перевозить переляканих зайченят з острова на суходіл, бо його можуть затопити весняні води Десни, що вже вийшла з берегів. Все це майстерно виготовив і встановив господар садиби.

Потім маленькі гості дивилися світлицю, у якій з любов'ю зберігаються різні предмети побуту, перевезені з Чернігівщини. Колись ними користувались предки родини Кольцових. Надія Тимофіївна показала і численні вишивки своєї мами Уляни Нестерівни Фесенко, колишньої вчительки з села Антонівка на Варвинщині: килими, картини, рушники, наволочки, ткані доріжки. Діти посиділи-побавилися на стародавньо-

світлиці на почесному місці. Поетеса прочитала малечі власні вірші про маму, про родину, про вишиван-

му ліжку, роздивилися сімейне дерево роду, що зберігається в

зробили фотосесію біля різних експонатів і вишивок, господиня пригостила дітлахів солодощами, подарувала книги зі своїми поезіями вихователям та для дитячого закладу. Малюки по черзі групами гойдалися на гойдалці під черешнею, сиділи за імпровізованим столом "На поляні", заглядали у озерце, щоб побачити карасів, які з переляку заховалися під водорості.

Врешті-решт довелося малечі залишати гостинне подвір'я родини Кольцових. Вихователі двічі перерахували неposed, завідувачка Людмила Миколаївна вкотре подякувала господарям за теплий прийом і цікаве спілкування, за збереження пам'яті покоління. Довгою вервечкою, вишикувавшись по двоє в колону, юні гості вирушили до дитсадка, бо вже і обід скоро! Свято вдалося!

Ростислав КОРНІЙКО

ки і, зокрема, поезію "Мамин килим".

А потім виступали діти: читали вірші, співали про маму та бабусю, про Україну. Все це вони підготували разом з музичним керівником Оксаною Леонідівною до свого першого випускного балу, а потім був святковий флешмоб. На святі також виступив учень Надії Тимофіївни Сергій Сапоненко, – учасник і переможець багатьох літературних конкурсів читців.

Діти та дорослі

Жива вода поезії

Чарівна жінка і любляча матір. Залюблена у рідну землю і людей. Патріотка України і активний громадський діяч. Співуча душа і така ж щира у поезії. Все це одна людина – Надія Кольцова. Ми добре знаємо її у земляцькому колі, а українські літератори шанують Надію Тимофіївну за земну лірику, у якій вільно почуваяться і незабутня Антонівка на Варвинщині, і пристоличний Требухів, зрештою, вся неповторна Україна. У цю червневу ювілейну пору зичимо їй щастя, добра, а ще щоб жива вода її поезії наснажувала земляків доброю силою на щастя неповторної України.

Криниця юності моєї

Своїм шатром, мов парасолею,
Вкривав мене високий в'яз,
Опікувавсь моєю долею,
У серце вріс, немов зав'яз.

В його тіні малою гралася,
Тож згадую вряди-годи.
Чарівним все тоді здавалося:
Криниця чистої води,

Відро летіло вниз торпедою,
Коли пускала баранець,
Неначе думка Архімедова,
Цепок дзвенів насамкінець.

На дужці згорбленій, скарьоженій
Шматок металу (для ваги).
Хлюпочеться вода стривожено
Об цямрини, як в береги.

Відро пірнуло й заховалося,
Щоб виринуть уже вповні.
Крутила корбу я й здавалося:
Вода всміхається мені.

Вода хвилюється, мов грається,
Виплескується із відра,
І все навколо забавляється,
В криницю сонце зазира.

І спину вигнуло коромисло
Та на плече моє вляглось.
Ну, як без нього? І моє село
Без нього теж не обійшлось.

Я підчепила відра цинкові,
Додому бережно несучи,

А щоб сподобатись Василькові,
На груди кинула косу.

І спомини оці не стерти,
Вони приходять уві сні,
Вони вкладаються в конверти
І залишаються в мені!

Тільки б вистоять

Не вела я долю за уздечку,
Це вона кудись мене вела.
Не встрявала в ревну суперечку,
А тихцем собі за нею йшла.

Ну і що ж? Давно позаду весни,
Блискавкою спалені літа.
Пов'язала осінь перевеслом:
Нині ти не той, і я не та.

Разом пройдено доріг багато,
Та незвідана в майбутнє путь.
У житті не завжди буде свято,
Тільки б вистоять, не збочить,
не звернуть.

Це моя Україна

Коли тиша кричить німотою,
Коли човен пливе за водою,
Коли вітер заплутався в віти,
Коли мрію тебе я зустріти,
Коли жито в полях колоситься
І навкруг половіє пшениця,
Коли річка тихенько хлюпоче,
Кінь водиці напитися хоче,

Коли сонце яскраве й привітне,
Все навкруг усміхається й квітне,
Коли сонях схилився до тину,
Коли мати колише дитину –
Це життя. Це моя Україна.

Рідний край

Сумирно кінь пасеться на отаві,
А день новий погоду обіця.
Неподалік від Удаю – в заплаві
Я усвідомила, що мить оця
Божественна, хвилююча,
мінлива,

Вона мене у юність поверта
І неповторні відчуття бурхливі
Дарує вкотре. Я уже не та –
Не юна і гінка провінціалка,
Що із Антонівки у світ широкий
Разом з духмяністю бузку й

фіалки
Сум за селом взяла й неспокій.
Життя мене обіруч підхопило
І понесло. Бували віражі –
Додала їх уперто і невміло,
Наблизилась, здавалось, до межі.

До лінії отої, за якою
Я думала, назавжди зупинюсь.
Так ні – мене життєвою рікою
Кудись несе. Але я не боюсь.
Мені б лише почути спів

пташиний,
Пірнути в сад – у яблуневий цвіт,
Хоч поглядом обняти край
дитинний,

Той, із якого вирушила в світ.
Надія КОЛЬЦОВА

Нова книга уродженця чернігівської Данини професора Миколи Тимошика "Село" за короткий час стала сенсацією на українському книговидавничому ринку. Упродовж кількох місяців тривав всеукраїнський тур-презентація, який розпочався з Ніжина. Після були Житомир, Чернівці, Львів, Чернігів, Київ, низка районних центрів у різних областях України.

– Двотомне дослідження "Село" назване документально-публіцистичною оповіддю. То що це таке, Микола Степановичу?

– Це, по-суті, історія України з козацької доби і до 70-х років минулого століття, подана через призму села. Тобто написана з низів, на основі тих первинних документів, які чекали свого часу у спецфондах. Працюючи над двотомником "Село", я прагнув виокремити ті чи інші факти і вмонтувати їх у сюжетний розвиток подій. Отож мікроісторії, які читач знайде у книзі, мають зачин, кульмінацію, розв'язку – тобто, елементи, властиві для публіцистичних текстів.

– Знаюмлячись з Вашою документально-публіцистичною оповіддю, неважко помітити спробу автора дати читачеві енциклопедичні знання про українське село.

– Так, події викладені хронологічно, але в межах хронології показані деякі понятійні речі, яких масовий читач не знає. Або виніс ще з радянської школи викривлені уявлення про те чи інше явище. Наприклад, про так зване куркульство, яке у 30-х роках було знищене найжорстокішим чином. Я прагну з'ясувати, які форми правління практикували в українському селі, кому воно підпорядковувалося. Отож доношу до читача, що таке волості, які проіснували до 20-х років минулого століття. Чи управи, які з'явилися за часів Центральної Ради: як їх ство-

рювали, як вони працювали, коли їх ліквідували... Тобто сільське життя подано не відрубно, а в контексті історичному.

– Приступаючи до розробки цієї чи іншої теми, жоден історик не

ІСТОРІЯ

ЖИВОГО СЕЛА

може бути певним, що йому пощастить знайти цікавий фактаж.

– Ніхто з науковців не має і не може мати таких гарантій. Але... Мої архівні знахідки наводять на думку, що навіть мале, невиразне, нічим не примітне, на перший погляд, село має своє цікаве обличчя.

– А як Вам вдалося натрапити на коріння козацько-старшинського роду Тарасевичів, що за перекладами бере свій початок від гетьмана запорозьких нерестрових козаків Тараса Федоровича (Трясила)?

– Як відомо, козацькій старшині за вдалі бойові походи чи загалом вірну

службу на протязі багатьох літ дарували землі з усіма природними багатствами. Це тривало на Лівобережній Україні до приходу на царський трон Катерини II, бо ця хвойда вже наділяла багатствами лише своїх фаворитів. До таких земель належали й угіддя довкола Ніжина. Так ось хутір гетьмана Трясила неподалік моєї малої батьківщини – села Данини – ще донедавна пам'ятали сільські старожили. Його знищили у 30-х роках минулого століття під час колективізації. Печальна доля хутора Сотниківського (пізніше його стали називати в народі "хутір Тарасевичів") – це трагедія здорової душі українського села, яку всіляко намагались вихолостити більшовики, насаджуючи пияцтво, лінощі, злочинство, підлість... У Данині чверть століття служив громаді священиком Петро Огієвський. Сьогодні байки цього чоловіка вивчають у школах і вишах. Це один з перших журналістів на Лівобережній Україні, особливо часто він виступав зі своїми публікаціями на сторінках "Черніговських губернських ведомостей". А Петро Скорина, за ініціативи якого в моєму селі збудовано церкву на тисячу душ, працював окружним благочинним. Тобто, свого часу село було центром духовного округу.

– Що очікує нині українського науковця чи краєзнавця, який починає збирати матеріали про своє село чи містечко?

– Звісно, наполеглива і системна робота. Але пов'язана не тільки з творчим процесом, який ніколи не був легким. Держава зробила все для того, щоб утруднити роботу дослідників. По-перше, видача усіх архівних документів – це платна послуга за певними розцінками. Я ще можу зрозуміти платний доступ до архівних документів, хоч не на таких здирицьких умовах. Але чому я маю платити гроші за те, щоб власноруч зробити копію потрібної

мені публікації з газети чи журналу довоєнного періоду? А ми дивуємося, чому досі не маємо правдивої історії. Та покажіть мені такого аспіранта чи навіть професора, який готовий віддати свою місячну зарплату за доступ до потрібних йому архівів! Читачі будуть здивовані, але сьогодні найбільше відкритий архів СБУ. До речі, тільки там можна отримати безплатно копії та електронні варіанти документів. По-друге, тісна у читальних залах архівів. По-третє, чимало наших архівів відчинені лише до 16-години, а далі – все на замок. Одне слово, свідомо чи несвідомо зроблено все для того, щоб люди поменше заглядали в архіви, цікавились минулим своєї родини, свого села чи міста, своєї Батьківщини.

– Про які періоди українського села залишено найменше "слідів" у вітчизняних архівах?

– Три періоди найскрутіше відображені документально. І чесної, об'єктивної історії написати неможливо, бо все практично знищено. І як це не прикро говорити, до цього доклало рук Головне архівне управління нашої країни вже після відновлення Української незалежності. Тоді і "почистили" місцеві архіви від документів, які стосувалися трьох періодів нашої недавньої історії. Зокрема, період, пов'язаний з правлінням Центральної Ради; 30-ті роки – час масової колективізації, так званого розкуркулення і, звісно, Голодомор; Друга світова війна. До речі, з воєнних років можна знайти хіба що документи зі вказівками обкомів партії провести евакуацію молочного поголів'я, щоб воно не дісталося ворогові. Так худобу з Ніжинського району мали перегнати аж на береги Волги поблизу Саратова. Важко навіть уявити собі, як

цих тварин дорогою годувати, доїти, де дівати молоко у спекотну літню днину? Телефонограма з району прийшла в Данину із запізненням. Швидко почали збиратися в дорогу. Погнали череду з 280 колгоспних корів. Трактор, який супроводжував цей коров'ячий караван, заглох на 15-му кілометрі – закінчилася солярка. Сільські погоничі догнали худобу до сусіднього Ічнянського району – там їм дорогу перепинили німці, які швидко наступали, і повернули з худобою додому. Пригнали лише 60 корів, бо решта поздохала від ящура, яким заразилася. Немає у місцевих архівах майже жодних документів про діяльність німецьких комендатур, які працювали під час окупації у великих селах, що виконували функції волосних центрів.

– Які основні висновки зробили ви, Микола Степановичу, як учений, як громадянин, працюючи над цією фундаментальною книгою?

– Їх декілька. По-перше, генетична боязнь людей старшого покоління і сьогодні говорити правду. Скажімо, одна моя односельчанка, яка обіцяла розказати, як закривали на початку 60-х років церкву, хто з активістів вивозив із храму ікони, хто глумився над церковним начинням, раптом ні з того, ні з цього все раптом "забула". І так вчинила не тільки вона. Другий невтішний висновок: байдужість, а то й антиукраїнство сучасної сільської інтелігенції. Нинішня пасивність, несприйняття нових віянь часу сільською інтелігенцією просто вражає. Доходить до того, що її представники чинять опір процесові декомунізації. Так, директор школи в моєму селі агітує проти перейменування вулиць із комуністичними символами, бо, мовляв, тоді селяни не зможуть

продати свої земельні паї. Ну, повний маразм. А по суті, захищає тоталітарний режим, який нищив усе українське, який зробив з селянина безправного кріпака, котрий до середини 70-х років не мав навіть паспорта. І третє, що впадає в око, – повна відсутність просвітницької роботи в сучасному селі. Це є великий гріх передусім тих, які називають себе інтелігентами. І держави також.

– А що столічного професора Тимошка єднає з Чернігівщиною?

– Це – коліска мого хліборобського роду. У Данині, де народився і виріс, де поховані всі мої пращури. Та вже й батьки. І два мої брати Іван та Андрій – колишні колгоспні механізатори, які несподівано пішли в засвіти ще молодими... Тепер прагну віддати борг своїй малій Батьківщині. Вже сформовані шість особистих фондів із понад тисячі (або до тисячі) книг у кожному – у бібліотеках Данинської школи, Ніжинської наукової бібліотеки ім. М. Гоголя, Ніжинської міської і Носівської районної бібліотек, бібліотек ім. В. Короленка та університету ім. Т. Шевченка в Чернігові. Але найбільшу втіху переживаю від того, що вдалося добитися прийняття постанови Верховної Ради України (7 вересня 2016 року) про повернення моєму рідному селу історичної назви: тричі "погвалтоване" за радянських часів Данино, Данине, Данино – таки знову стало Даниною. Дуже хочу, аби моє "Село" допомогло землякам пізнати заховану від них правду. Ту правду, яка очищує душу, спонукає думати, змінюватися самому і змінювати все довкола.

Розмову вів **Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ**

Цього року 13 березня виповнилося 165 років від дня народження Василя Горленка, людини, величності від неї, в районі немає, як однозначно і в Україні мало кого можна поставити поруч із цим іменем. Громадськість Талалаївщини, Чернігівщини має достойно, на високому рівні, відзначити цей ювілей. Відзначення ж на державному рівні вже давно не робиться навіть із визначнішими особистостями.

У зв'язку з тим, що йде реконструкція дороги до Тростянця – родинного гнізда Скоропадських,

їхнього чудового дендропарку, є крайня необхідність і реконструкції могили Василя Горленка. Село Ярошівка (Українське) лежить на шляху Качанівка-Тростянець-Батурин. І могила Горленка має бути туристично привабливим об'єктом, адже сам Горленко мав найтісніші стосунки із Тарновськими, Скоропадськими. Недаремно ж гетьман П. Скоропадський у своїх спогадах писав: "Завдяки моему дідові і батькові, сімейним традиціям, Петру Яковичу Дорошенку, Василю Петровичу Горленку, [Якову] Новицькому та іншим, не дивлячись на свою службу в Петрограді, я постійно цікавився історією Малоросії, завжди пристрасно любив Україну не тільки як країну з неосезаними полями, з прекрасним кліматом, але і зі славним історичним минулим, з людьми, вся ідеологія яких різнилась від московської...".

Біля могили Горленка годинами можна розказувати про небіжчика, його рід, його епоху.

Свого часу перший етап упорядкування могили Горленка відбувся: визволено її від хащів, зроблено ланцюгову огорожу, встановлено верхівку на пам'ятнику. Але для май-

бутнього це зовсім мало, майже ніщо. Кілька років недогляду й хащі знову заповоняють могилу. Необхідно

села. Уже є домовленість із керівником Прилуцького осередку Чернігівського земляцтва у Києві П.О. Кривоносом, що за сприятливої погоди влітку могила буде реконструйована. На всій Чернігівщині не так уже й багато таких світочів, як Василь Горленко, щоб дозволити кинути це ім'я знову в забуття і згадувати лише одним рядком.

Як правило, чисто-сердечні зізнання у суспільному житті, науковій творчості піддаються сумнівам, додатковим і поглибленим аналізам. Із В. Горленком же вийшло навпаки. Він сам себе покарав зізнаннями, адресованими проти самого себе, що нібито на початку ХХ століття, в останні роки він "отбился от нашей публики". Ці слова були сприйняті певним колом української творчої інтелігенції за чисту монету. В. Горленко страждав на високу самокритичність (тут інтелігентність зіграла визначальну роль), певну апатичність (самотність таки мала свій вплив). А коли короточасні хвилини самобичування проходили, брався за роботу. Її в нього було багато: в останній період

життя постійно писав рецензії, огляди, робив переклади. І найбільше, що засвідчує на його користь стосовно зв'язку з Україною, – це підготовка до видання повного

Повернути

ім'я

її так упорядкувати, щоб і навколо могили, і доріжка до неї від дороги залишалася непорушною на багаті десятиліття. І це завдання не лежить на комусь одному чи навіть на рівні

життя постійно писав рецензії, огляди, робив переклади. І найбільше, що засвідчує на його користь стосовно зв'язку з Україною, – це підготовка до видання повного

зібрання творів П. Куліша, яке тривало практично до останніх його днів. Тому говорити про якийсь там відрив – це створювати ще один міф навколо цієї малодослідженої особистості, самовідданого українського патріота.

І хоча дещо вже зроблено по збереженню творчої спадщини Василя Горленка, але попереду ще дуже й дуже багато роботи по збиранню його текстів в українських та російських виданнях, якомога повного листування, фольклорних записів. І все це має з'явитися у вигляді книг. Зараз іде підготовка до видання його епістолярної спадщини, яка зберігається в різних архівах України: Дніпропетровськ, Київ, Полтава, Чернігів. У Києві та Чернігові – в різних архівосховищах. Із понад 800 листів більше 600 ще невідомі або маловідомі науковому загалу України і будуть уведені в науковий обіг уперше. За попередніми підрахунками назбирується на солідне тритомне видання. Це неймовірно величезний внесок в загальноукраїнську науку, культуру.

Треба відверто сказати, що для Горленка попри все найближчий адміністративний центр був і залишається Прилуки. Там знають не лише Василя Горленка, а й Лазаря та Дмитра Горленків – полковників місцевого полку, Іоасафа (Горленка) – єпископа Білгородського, святого в православній церкві, інших представників цього давнього українського роду. Знають і беруть пам'ять. Бережуть що в Прилуцькому краєзнавчому музеї імені В. І. Маслова, що в Прилуцькій центральній районній бібліотеці. І, як кажуть, з найменшого натяку відгукується бібліотека, щоб у її стінах відбулися заходи, пов'язані з іменем В. Горленка: чи провести презентацію книги про нього, чи поговорити з нагоди його

ювілею. Так сталося й цього разу.

Директор цієї бібліотеки В. В. Тарасенко одразу відгукнулася на нашу пропозицію. Земляцтво в особі Прилуцького осередку, безперечно, не могло відреагувати інакше, окрім як позитивно. П. О. Кривонос – очільник осередку, М. П. Гордієнко – його заступник зробили все, щоб делегація поїхала: в якості фотографа Юлія Василенко, в якості доповідача – Іван Забіяка.

Бібліотека зробила великий стенд-виставку книжок, періодики "Славний нащадок козацького роду", присвяченій особисто В. Горленку. Виявляється, в її фондах чимало є джерел, де можна прочитати про нього, про його творчість.

З доповіддю виступила Т. М. Зоць – директор Прилуцького краєзнавчого музею імені В. І. Маслова. Вона розповідала про Лазаря, його сина Дмитра Горленків – полковників. Наголосила на тому, що Дмитро був соратником Івана Мазепи і був поруч з ним, поки ще жив гетьман. А потім за кілька років, повернувшись на батьківщину, зазнав утисків з боку царя Петра І. Маючи великі статки, наприклад, Дмитро, сприяв власними коштами будівництву церков, особливо що стосується Густинського монастиря. Нагадала й про Іоасафа Горленка – єпископа Белгородського, пам'ятник якому стоїть у Прилуках, а також про інших представників роду Горленків, які жили й живуть за кордоном.

Про Василя Горленка розповідав І. М. Забіяка, кандидат історичних наук, журналіст. Доповідач розповів про родину В. Горленка, про його книжки "Южнорусские очерки и портреты" (1898), "Украинские были" (1899), "Отблески" (1905), а також про літературу, що стосується В. Горленка, видану в Україні та за кордоном.

Особливість цієї зустрічі полягала ще й в тому, що обидві доповіді не були просто доповідями в традиційному жанрі. Вони супроводжували велику кількість фотографій, виведених на екран, які переважна більшість відвідувачів бачила вперше. Все це, безперечно, викликало інтерес, активізувало увагу присутніх.

Вже після зустрічі виникла ідея надати Прилуцькій центральній районній бібліотеці ім'я В. П. Горленка, яка знайшла перший позитивний відгук. Горленки тісно пов'язані з Прилуками, Прилуччиною. В Прилуках є пам'ятник згадуваному вже Іоасафу Горленку.

А ще, на наше глибоке переконання, В. Горленко заслуговує своєю просвітницькою діяльністю, щоб його іменем було названо Прилуцьку центральну районну бібліотеку.

Крім того, заступник голови Прилуцького відділення Микола Гордієнко та Іван Забіяка зустрічалися в районній адміністрації із керівниками району: головами РДА Анатолієм Дупою та його заступником Ларисою Шевченко, районної ради – Юрієм Дзюбаном, Талалаївським селищним – Юрієм Величком, а також директором Талалаївської школи Світланою Михно, редактором районної газети Олександром Гострою. Спільно обговорювали питання про відзначення ювілейної річниці від дня народження Василя Горленка.

Водночас із ювілейними урочистостями планується відкрити у школі і Шевченкову світлицю. З цієї метою від земляцтва було подаровано бюст Т. Шевченка, рідкісне видання "Кобзаря", оформлені в рамки документи, що стосуються життя і творчості Кобзаря. Вручення відбулося в теплій, гостинній обстановці.

Із Талалаївки делегація поїхала на батьківщину Василя Горленка – у Ярошівку (Українське), де разом із сільським головою Ларисою Лисенко побували у школі, на фасаді якої встановлена меморіальна дошка Василю Горленку, та на його могилі.

Загальний рівень культури нації визначається тим, наскільки вона знає й оперує своїм минулим; наскільки шанує тих, хто зробив внесок у розвиток матеріальної і духовної культури краю, держави в цілому; якими пріоритетами користується кожен член суспільства. Адже відомо, що єдина істота на землі, яку практично неможливо наситити – це людина. Для Горленка духовні пріоритети були завжди визначальними.

Іван ЗАБІЯКА

14 травня, саме в день народження знаного українського письменника, літературного критика, перекладача, журналіста та громадського діяча Станіслава Реп'яха в рамках засідання клубу "Краєзнавець" у Чернігівській ОУНБ ім. В. Г. Короленка відбувся літературний вечір "Лишаючи свій слід" з нагоди 80-річчя цієї непересічної особистості.

А добра пам'ять житиме

Народився Станіслав Реп'ях у Глухові тодішньої Чернігівської області (нині Сумської), а дитинство провів у с. Макіївка Носівського району, яке було рідним селом його батьків.

Свій творчий шлях Станіслав Реп'ях розпочав ще у середині 50-х рр. XX ст. з Лосинівської районної газети "Ударний труд". Творчий дорожок Станіслава Реп'яха становить понад 50 книг поезії, прози, публіцистики, а також твори, до редагування яких він доклав свій талант.

Яскравим променем мистецтва Станіслава Реп'яха є його перекладацька діяльність. Переклади письменника з білоруської, чуваської, російської, болгарської, німецької мов дають змогу долучитися до кращих зразків художньої творчості інших народів. При цьому його поезії перекладені дванадцятьма мовами.

З грудня 1976 року до вересня 2011 року С. Реп'ях незмінно очолював Чернігівську обласну організацію письменників України, це рекордний проміжок часу для такої відповідальної посади. Уся діяльність Станіслава Реп'яха як керівника письменницької організації була націлена на просвітництво, на те, щоб його земляки якомога більше читали українських письменників. А установчі збори обласного осередку письменників відбулися у читальній залі ОУНБ ім. В.Г. Короленка, зв'язавши невидимою "ниткою" долі нашої бібліотеки і письменників Черні-

гівщини. Станіслав Реп'ях став нашим другом і однодумцем.

Письменницька та журналістська діяльність С. Реп'яха відзначена Міжнародною літературною премією імені Григорія Сковороди "Сад Божественних пісень", літературною премією імені Володимира Сосюри, чуваською премією імені Михайла Сеспеля, міждержавною премією імені

Повноважний Посол України Петро Шаповал, письменники Олена Конечна, Михась Ткач, Олена Мамчич, Микола Лелюк, Михайло Сушко, директор літературно-меморіального музею Михайла Коцюбинського Ігор Коцюбинський.

До творів Станіслава Панасовича неодноразово зверталися і композитори. На підтвердження цієї тези звучали чудові пісні на його слова у виконанні чернігівського композитора Володимира Горленка та лауреата літературно-мистецької премії імені Дмитра Луценка Валентини Кушніренко з Мени.

Емоційно, з щемною тугою зустріли присутні фрагменти з теленарису Тетяни Миргородської "Чернігівщина в житті славетних" та ювілейної 2008 р. радіопередачі Олександра Олійника. Адже на екрані був живий Станіслав Реп'ях, ми чули його розповідь та вірш у авторському виконанні.

У читальній залі бібліотеки була розгорнута книжково-ілюстративна виставка "А добра пам'ять житиме", яку прокоментувала модератор заходу бібліотекар відділу краєзнавства Олена Дорохова.

Ірина КАГАНОВА,
завідувач відділу краєзнавства
Чернігівської ОУНБ
ім. В.Г. Короленка.
**Фото Василя КАТИМАНА,
Людмили ВИШНИВЕЦЬКОЇ**

Боюна, чернігівськими обласними преміями імені Михайла Коцюбинського та імені Василя Блакитного, премією "Тріумф" імені Миколи Гоголя.

У теплій та дружній атмосфері читальної зали ОУНБ ім. В. Г. Короленка шанувальники творчості і громадської діяльності Станіслава Реп'яха згадували його непересічний талант поета, редактора, публіциста і зрештою доброї, порядної, чуйної людини. Щиро та відверто говорили про нього дослідниця його творчості, доцент Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. К. Д. Ушинського Тетяна Матюшкіна, Надзвичай-

Одарка ледве стримувала себе, щоб не вчепитись в коси сусідці Гальці. Бо було за що: та їла, ще й нахвалювала, її груші, що падали через тин на сусідське подвір'я. На Гальчин город звисала, правда, тільки одна гілка Одарчиної старої груші. Груші стиглі, запашні, солодкі. Такі на базарі в Києві йдуть по п'ятдесят гривень за кіло. Сама по телевізору бачила. А Галька, замість того, щоб зібрати десяток чужих груш та віднести сусідці, їсть їх так, ніби у житті до цього нічого не їла.

Не заладилось щось сьогодні в Одарки. Розбила глечик з молоком. Кота не докликалась, щоб калюжу злизав. На граблі наступила. Тепер до гулі холодний молоток прикладає. Був би чоловік вдома, може, хоч йому б щось змолось... А Галька їсть її груші. Щоб її пранці з'їли!

Заснула Одарка міцно. За день намаялась. І сниться їй натурально, як насправді, ніби до неї в хату завітав фермер Петро. Раніше не заходив. Одарка хоч і здивувалась, але зраділа. Петро па-

рубок вродливий, розумний, роботящий. Посадила гостя за стіл, поставила вареники. Пішла по сметану. Гульк! А за столом уже двоє: Петро і Галька. Звідки вона взялась? Може,

(Що значить "вам": Одарці, Гальці чи обом – порівну? При Гальці не спитала).

Ті долари Одарці були конче потрібні. На весільне вбрання дочці Катерині. Дівка на виданні. А Одарка хотіла б видати її заміж саме за Петра, хоч той і не сватає.

У сусідки Гальки дочка теж на виданні. І Петро обом теж дуже подобається.

Тільки-но Одарка перевела погляд з Петра на щось другорядне, як той кудись зник. Галька теж. Та головне – зникли долари!

Не хотілось Одарці прокидатись ні з чим. Очманіло глянула на стіл. Доларів таки нема... Замість них – кілька зім'ятих гривень. Мабуть, чоловік, йдучи на роботу, на хліб залишив.

Вселенський розпач охопив Одарку. Не везе так не везе. То глечик, то кіт, то граблі... А тут ще й долари пропали. Мабуть, таки Галька заграбастала. Більше нікому.

Встала з важкою головою і жагою помсти. На Гальці вона таки відіграється! Вийшла у двір. А там, за парканом, Галька нахабно їсть її груші...

Валерій ДЕМЧЕНКО

Одарчині

Груші

Одарка спочатку її не помітила?

Тим часом фермер дістає з кишені пачку новеньких доларів. Не менше тисячі! Кладає на краєчок стола і каже: "Це вам".

ОТЧИЙ ПОРІГ

Шеф-редактор
Віктор ТКАЧЕНКО
Головний редактор
Леонід ГОРЛАЧ
Засновник: товариство
"Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.XI.2001 р.
Реєстраційне свідоцтво: серія КВ №5594
Передплатний індекс 37630

Адреса редакції:
02002, Київ, Броварський проспект, 15,
тел. 206-87-12
Контакти: www.chz.org.ua,
e-mail: otporig@ukr.net

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

В.В. Ткаченко, В.І. Авдеєнко, Л.Н. Горлач (Коваленко), А.Л. Курданов, Т.А. Літошко, П.І. Медвідь, О.Ф. Орехович, Ю.А. Русанов, М.М. Ткач, В.В. Пушкарєв, В.Є. Устименко, М.І. Халимоненко.

За достовірність фактів, точність імен і прізвищ, географічних та історичних реалій відповідають автори публікацій.

Передрук тільки з відома видання. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Літературний редактор **Ганна Скрипка**. Комп'ютерний набір **Ганна Скрипка**.

Верстка, дизайн **Оксана Кисленко**.

Надруковано та зверстано на замовлення товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у КП "Редакція журналу "Дім, сад, город". Тираж 1100.